

Ա. ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՏՈՆԸ ԵՎ ՍԱՐԿԱՎԱԳԱՆԱՆ ԶԵՐՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՅՐ ՏԱԾԱՐՈՒՄ

Ա. Ստեփանոսի Քրիստոսի փառավոր ու անքառամ գործի համար նաև առաջակալված առաջին մարտիրոսն է: Նրա կյանքի և գործունեության մասին խոսվում է «Գործ առաքելոց»-ի Զ.—Է. գլուխներում:

Եթե Երուաղենի քրիստոնյա առաջին համայնքի մեջ նավատաշյալների թիվը սկսեց ամել, անհրաժեշտություն զգացվեց 12 առաքյալների կողքին ընտրել 7 սարկավագներ, որպեսզի առաքյալները նվիրվեն Աստուծ խորի քարոզության սրբազն գործին, իսկ 7 սարկավագներն աղքատներին նպաստ քածանեն, որքերին և այրիներին նոգատարություն ցույց տան և սուրբ Մեղամին սպասարկություն անեն:

Այս ընտրված 7 անձններ եկեղեցու մեջ ճանաչվեցին «սարկավագ» անունով: «Սարկավագ» բառը նշանակում է օգնական, գործակից, սպասավոր:

Սարկավագները, քաջի վերոնիշյալ պարտականությունները կատարելուց, զբաղվում էին նաև քարոզությամբ:

Այսպես, Ստեփանոս սարկավագը «շրնորհներով և զորությամբ լեցված մարդ, ժողովրդի մեջ զարմանալի գործեր և մեծամեծ նշաններ էր անում» (Գործ Զ. 8): Հատկապես նշանակուր են Նրա վիճարանությունները լիրիացիների, կյուրենացիների և պերսանդրիացիների ժողովարանների անդամների ու կիլիկեցի և ասիացի նրեաների ենուն: (Գործ Զ. 9):

Հրեա կրոնական աւայանը և Ստեփանոսին, իր քարոզությունների համար, մամուն է դատապարտում:

Եվ այն պահին, եթե սուրբ իր նոգին էր ավանդում, միայն աղոթում էր. «Տեր, սա մեջը մի համարիր դրանց» (Գործ Է. 59):

Այս սուրբ, ազատամիտ ու ներողամիտ անձնավորությունն իր ներուական նաև առաջակալված մեծագույն դաս է հանդիսացել նետագա սերունդների համար:

Ս. Ստեփանոսի տոնը, սակայն, ավանդաբար մեր վանքերում և եկեղեցիներում համարվում է մասնավոր տոնը սարկավագների և դպրելավանի ուսանողների:

Այս տարի նոյնական Ս. Ստեփանոսի տոնը մեծ հանդիսավորությամբ է տոնվում Մայր Արքունու:

Դեկտեմբերի 24-ին, չորեքշաբթի օրը, երեկոյան, Մայր Արքունի ողջ միաբանությունն ու հոգևոր ճեմարանի ուսանողությունը մասնակցում են ճախատողակին, որը կատարվում է տաճարի հյուսիսային թևում գտնվող ս. Ստեփանոսի խորանի առաջ:

Հավարտ ճախատողակի արարողության Մայր տաճարի բաւարարապետ ու Հոսկի եպս. Սանթորյանը դպրության 4 աստմաններ է տախի Գ. դասարանի 8 ուսանողների, ուրաք կրելու իրավունք՝ Բ լարանի ուսանողներ Բյուզանդ Գալայիշանին, Գրիգոր Հաճամին, և կիսատարկավագական աստիճան՝ Բ լարանի 7 ուսանողների:

Դեկտեմբերի 25-ին, նինջշաբթի օրը, առավույն, Մայր տաճարում պաշտվում է ժամերգություն: Հշում են օրվա սրբին նվիրված «Նահատակ բարի Քրիստոսի», «Այսոր դասը» և «Ընդ երկնալոնց» շարականները:

«Փառք ի բարձունա»-ի ժամանակ Մայր Արքունի սարկավագները, սաղավարտ ի գլուխ, բորիկաներով և տապանակներով, զուզ-զոյլ դորս են գալիս ավանդատնից,

բայ ավագության շարլում և Ստեփանոսի խորանի առջև: Ս. արարողությունը շարունակվում է մինչև ավարտ:

Ժամը 10.30-ին սկսվում է ս. պատարագը, որը մասուցում է հոգևոր ճեմարանի տեսուշ տ. Հովհաննես ավագ քին. Մարդությանը:

Ս. պատարագի սկզբում Մայր տաճարի լուսարարավետ տ. Հովհկ եպս. Սանթորյանը կատարում է Բ լսարանի 7 ուսանող սարկավագների ձեռնադրությունը:

Խարտավիլյանի պաշտոնը կատարում է տ. Մասիս վրդ. Գալստյանը:

Հավարտ ս. պատարագի նորրնձա սարկավագներին ջերմ սիրով ընդունում է Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը: Նորին Սրբությունը, մասնավոր ջերմությամբ շնորհավորելով իր հոգևոր զավակներին, խրատում է նրանց՝ լինել և Ստեփանոսի հման հավատարիմ սպասավորները Աստուծոն և Սեղանի, և օրինում նրանց կատարած սրբազն ուխտը:

Ժամը 15-ին միաբանական սեղանասանը տրվում է ճաշկերույթ՝ ի պատիվ Մայր Աթոռի սարկավագների:

Ճաշկերույթին ներկա են լինում Մայր

Լուսարարավետ տ. Հովհկ եպս. Սանթորյանը, հոգևոր ճեմարանի տեսուշ տ. Հովհաննես ավագ քին. Մարդությանը և նորընձա սարկավագները ձեռնադրությունից հետո

Ձեռնադրության ավարտին նորընձա սարկավագներին ողղված խրատական խորսով հոգեցուն քարոզ է խոսում տ. Հովհկ եպս. Սանթորյանը՝ «Եթէ ոչ ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռամիջի, ինչն միայն կա, ապա եթէ մեռամիջի, քազու արդինս առնէ»՝ նրանց մաղեկով լինել հարազատ զավակները Հայաստանաց եկեղեցու և ս. Էջմիածնի ու իրենց նվիրումով նմանվել և Ստեփանոս նախավականին, որպեսզի միշտ լինեն «մշակը առանց ամօթյ»:

Աթոռի միաբանությունը, հոգևոր ճեմարանի դասախոսությունը և ոսանողությունը:

Նորընձա սարկավագներին ողղված ողջովնի և շնորհավորության խոր են ասում Մայր Աթոռի միաբան տ. Թորգոն արդ. Մուշեղյանը և հոգևոր ճեմարանի դասախոս Սարգիս սրբ. Սարգսյանը:

Հանուն սարկավագության Նորին Սրբությանը և ներկաներին ողղված շնորհավական խոր է ասում Սղասի սրբ. Բարուշյանը:

Մայր Աթոռում կատարված այս սարկա-

վագների ձևանադրությամբ հայ եկեղեցու սպասավորության կանչված ընտիր հոգիների հավերժական աշակերտության ուժեցողայի վրա ավելանում է ևս 7 նոր օդակ:

«Եջմիածին» ամսագրի խմբագրությունը շերտորեն շնորհավորում է նորընծառ տարկալազներին, գնահատում երանց նվիրութի և զոհողության ոգին և բարեմաղքում հրանց պայծառ ու արդյունավետ զորություն՝ ի պայծառություն Հայաստանաց առարկական ու եկեղեցու և Մայր Աթոռ ու Եջմիածին:

Կիրակոս սրբ. **Հովհաննես.**—Ծնվել է 1953 թ. Երևանում: Ավարտել է տեղի № 79 դպրոցի 8-րդ դասարանը: 1969 թ. ընդունվել է հոգևոր ճեմարան:

Ալեք սրբ. **Բաղրամարյան.**—Ծնվել է 1956 թ. Երևանում: Ավարտել է տեղի № 44 միջնակարգ դպրոցի 8-րդ դասարանը: 1970 թ. ընդունվել է հոգևոր ճեմարան:

Արծրուն սրբ. **Ավետիսյան.**—Ծնվել է 1956 թ. Երևանում: Ավարտել է տեղի № 24 միջնակարգ դպրոցը: 1974 թ. ընդունվել է հոգևոր ճեմարան:

Աղասի սրբ. **Բարուջյան.**—Ծնվել է 1957 թ. Ախուրյանի շրջանի Մարիար գյու-

ղում: Ավարտել է Զվարթնոցի միջնակարգ դպրոցի 6-րդ դասարանը: 1969 թ. ընդունվել է հոգևոր ճեմարան:

Գերենիկ սրբ. **Սայան.**—Ծնվել է 1954 թ. Հայեպում (Միրիա): Ավարտել է Բեյրութի Թորունյան ազգային վարժարանը և 1969 թ. երկու տարի սովորել Անթիլիասի դրաբարկանություն: 1972 թ. ընդունվել է հոգևոր ճեմարան:

Վան սրբ. **Տեր-Մկրտչյան** (ազգա ուսանող).—Ծնվել է 1951 թ. Ֆրեզնոյում: 1969 թ. ավարտել է տեղի պետական բրւեջը և 1973 թ. սուացել պատկանարի աստիճան:

1973—74 թթ. Լոս-Անջելոսում հետևել է Կալիֆոռնիայի համալսարանի դասընթացներին և պատության գծով սուացել զիտական աստիճան: 10 տարի եղել է անդամ Կալիֆոռնիայի Հայ եկեղեցու երիտասարդաց կազմակերպության: 1974 թ. ընդունվել է հոգևոր ճեմարան՝ որպես ազգա ուսանող:

Ռուբեն սրբ. **Սաղոյան** (ազգա ուսանող, որպես քահանայացու).—Ծնվել է 1949 թ. Ախալցխայի Ծովորութ գյուղում: Ավարտել է տեղի միջնակարգ դպրոցը: 1965—68 թթ. սովորել է հոգևոր ճեմարանում:

